

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Дирекција полиције
Полицијска управа за град Београд
01/1 Број: 07.03-5/11
Дана: 18.04.2013.год.
Булевар деспота Стефана бр.107
Београд
БЛ
лок: 84-29

12 3 APR 2013

14 4434 44924

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

11000 Београд
Ул. Делиградска бр.16

Предмет: Извештај у вези препоруке Заштитника грађана дел.бр. 9232
од 01.04.2013. године

Веза: Ваш допис дел.бр. 9228 од 01.04.2013. године

У прилогу дописа достављамо извештај полицијског службеника Одељења за контролу законитости у раду ПУ за град Београд у вези препоруке Заштитника грађана дел.бр. 9232 од 01.04.2013. године.

Прилог:
-извештај

НАЧЕЛНИК
генерал полиције

Стеван Бјелић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Дирекција полиције
Полицијска управа за град Београд
Одељење за контролу законитости у раду
01/1 Број: 07.3-5/13
Датум: 18.04.2013. године
Булевар деспота Стефана бр.107
Београд

ИЗВЕШТАЈ

у вези препоруке Заштитника грађана дел. бр. 9232 од 01.04.2013. године

I

Заштитник грађана је дана 04.04.2013. године ПУ за град Београд уз допис дел. бр. 9228 од 01.04.2013. године доставио свој акт дел. бр. 9232 такође од 01.04.2013. године којим је након спроведеног поступка контроле законитости и правилности рада утврдио да је ПУ за град Београд начинила пропуст у раду на штету права детета, који се огледа у томе што полицијски службеници, у сумњи и по сазнању да је дете било жртва сексуалног насиља, нису о томе без одлагања обавестили надлежни центар за социјални рад у складу са обавезама полиције које произилазе из Општег протокола за заштиту деце од слоствања и занемаривања.

С тим у вези Заштитник грађана је ПУ за град Београд упутио следеће препоруке:

1. да без одлагања спроведе поступак утврђивања појединачне одговорности полицијских службеника који су овлашћени за поступање са децом за учињене пропусте у овом случају и да о томе обавести Заштитника грађана и Сектор унутрашње контроле полиције;
2. да ПУ за град Београд од својих одељења и полицијских станица прибави податке о поступању полицијских службеника у случају сумње или сазнања о сексуалном злостављању деце током 2012. године, те да на основу прикупљених података сачини извештај о броју таквих случајева, конкретним активностима полицијских службеника, начину на који је успостављена сарадња са другим органима и установама - центром за социјални рад, здравственим установама, школама, као и да сачињени извештај достави Заштитнику грађана
3. да ПУ за град Београд предузме мере како би се у актуелним и будућим случајевима обезбедило пуно поштовање и примена Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебног протокола о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања, уз пуно уважавање начела хитности у поступању у заштити детета и поштовања његових најбољих интереса
4. да ПУ за град Београд без одлагања обавести своја одељења и полицијске станице о овим препорукама Заштитника грађана.

Наведени акт Заштитника грађана доставили су ПУ за град Београд и Дирекција полиције дана 08.04.2013. године, као и Сектор унутрашње контроле полиције дана 10.04.2013. године.

II

Поступајући по препорукама Заштитника грађана из тачке 1. ПУ за град Београд је спровела поступак утврђивања појединачне одговорности полицијских службеника који су овлашћени за поступање са децом за учињене пропусте у овом случају, те је од Управе криминалистичке полиције ПУ за град Београд, Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције прибављен извештај о поступању полицијских службеника у конкретном случају.

У поменутом извештају се наводи да је према службеној белешци ПС Нови Београд, дана 25.01.2012. године у Институт за мајку и дете "Др Вукан Чупић", Ул. Радоја Дакића бр. 6-8, у пратњи радника _____ и мајке _____ приступило дете _____ ради лекарског прегледа због сумње да је над њим извршена сексуална злоупотреба. Након обављеног лекарског прегледа полицијски службеници ПС Нови Београд су довели наведена лица у Полицијску управу за град Београд, Одељење за сузбијање кривних и сексуалних деликата.

Истог дана Одељење за увиђајно-оперативне послове је позвало дежурног радника Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције _____ који је прво у њиховим службеним просторијама обавио разговор са дететом _____, у присуству мајке и радника Одељења за увиђајно-оперативне послове, а затим и у службеним просторијама Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције, такође у присуству мајке _____. Од _____ је узета изјава и сачињена је службена белешка о обавештењу примљеном од грађана. Том приликом _____ је изјавио да је _____ под претњом и присилом над њим извршена обљуба _____ од стране његових вршњака _____

О наведеном обављен је разговор и са радником _____

_____ о чему је сачињена службена белешка о обавештењу примљеном од грађана. Том приликом _____ је изјавио да је дана 23.01.2012. године _____ сазнао да је _____

сексуално злостављан и да је наведени догађај пријавио ПС Нови Београд, а затим дана 24.01.2012. године и Центру за социјални рад Нови Београд одакле су упућени да обаве лекарски преглед и да случај пријаве полицији, што су и учинили. Дана 25.01.2012. године на Институту за мајку и дете "Др Вукан Чупић" обављен је лекарски преглед, а затим су у пратњи полицијских службеника ПС Нови Београд дошли у службене просторије ПУ за град Београд, прво у Одељење за увиђајно-оперативне послове, а потом у Одељење за сузбијање малолетничке делинквенције.

Након обављених разговора у више наврата вршена је консултација са дежурним тужиоцем Вишег јавног тужилаштва у Београду, Одељења за малолетнике, те је констатовано да не постоје елементи кривичног дела

, али је дежурни тужилац наложио да се пронађу сви учесници овог догађаја, да се са њима обави разговор и сачине службене белешке о обавештењу примљеном од грађана, као и да се паведене службене белешке, извештаји лекара специјалиста и други прилози доставе у виду извештаја о догађају на даљу надлежност и поступање тужилаштва.

Такође је телефонским путем контактиран и о догађају усмено обавештен Центар за социјални рад Нови Београд са којим је договорена размена писмена након обављених разговора прво путем факса, а затим и редовном поштом, што је и учињено.

Дана 26.01.2012. године у службеним просторијама Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције, у присуству родитеља,

Том приликом они су потврдили да су у више наврата имали сексуалне односе са дететом при чему су напоменули да су то радили на добровољној основи.

Дана 01.02.2012. године је, у присуству родитеља, обављен разговор са дететом о чему је такође сачињена службена белешка о обавештењу примљеном од грађана. Том приликом није негирао постојање сексуалних односа са , али је истакао да су исти били добровољни.

Након прикупљених изјава од свих учесника догађаја и сачињавања извештаја, исти је са прилозима (службеним белешкама о обавештењу примљеном од грађана, извештајима лекара специјалиста, службеним белешкама ПС Нови Београд и др.) дана 14.02.2012. године прослеђен Вишем јавном тужилаштву у Београду и Центру за социјални рад Нови Београд.

Мишљење начелника Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције је да се на основу извештаја о поступању полицијских службеника овог Одељења може закључити да је ЦЗСР Нови Београд за догађај први сазнао, а потом мајку са дететом упутио у здравствену установу и полицију. Након обављеног разговора од стране дежурног радника Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције, телефонским путем је контактиран и обавештен ЦЗСР Нови Београд и са истим договорена размена информација о предметном догађају. Дана 26.01.2012. године из Центра је, након обављеног телефонског разговора са полицијским службеницима, примљен факс са захтевом да буду обавештени о исходу догађаја и предузетим мерама, те је у вези са тим у више наврата остварен телефонски контакт између полицијских службеника и представника ЦЗСР. Након обављених разговора са свим учесницима догађаја, дана 26.01.2012. године, након консултација с надлежним тужиоцем Вишег јавног тужилаштва, истом је прослеђен Извештај са прилозима (службене белешке о обавештењу примљеном од грађанина, извештај лекара специјалисте, службена белешка ПС Нови Београд,...), као и извештај ЦЗСР Нови Београд, од 14.02.2012. године, путем факса, а и редовном поштом.

С обзиром да је надлежни ЦЗСР о догађају одмах непосредно сазнао, те да је мајка детета одбила предлог органа старатељства за смештај у Сигурну кућу и смештај детета у Прихватилиште за ургентно збрињавање злостављане деце, да је одмах консултован надлежни тужилац Вишег јавног тужилаштва и остварен контакт са ЦЗСР, нису предузете мере одговорности према поступајућим полицијским службеницима Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције.

Што се тиче утврђивања појединачне одговорности полицијских службеника ПС Нови Београд у вези спорног догађаја, полицијски службеник ове полицијске станице

, који је обављајући послове

дана 23.01.2012. године примио позив

и први

дошао до сазнања о могућем сексуалном злостављању детета, а о томс није одмах обавестио Центар за социјални рад, због учињеног пропуста у раду изведен је на рапорт и изречена му је мера упозорења, која је уписана је у Рапортну књигу ПС Нови Београд

III

Поступајући по препорукама Заштитника грађана из тачке 2. од организационих јединица ПУ за град Београд прикупљени су подаци о поступању полицијских службеника у случају сумње или сазнања о сексуалном злостављању деце током 2012. године и начину на који је успостављена сарадња са другим органима и установама.

Према свиденцијама Управе криминалистичке полиције, Одељења за сузбијање малолетничке делинквенције у временском периоду од 01.01.2012. године до 31.12.2012. године на територији града Београда евидентирано је укупно 37 кривичних пријава и то :

-1 за кривично дело Силовање из члана 178. КЗ РС (једно женско дете у категорији старости од 12-14 година)

-8 за кривично дело Обљуба са дететом из члана 180. КЗ РС (једно женско дете у категорији старости до 6 година, петоро женске деце у категорији старости од 12-14 година, једно мушко дете у категорији старости од 7-11 година, једно мушко дете у категорији старости од 12-14 година)

-24 за кривично дело Недозвољене полне радње из члана 182. КЗ РС (једно женско дете у категорији старости до 6 година, петоро женске деце у категорији старости од 7-11 година, тринаесторо женске деце у категорији старости од 12-14 година, троје мушке деце у категорији старости од 7-11 година, двоје мушке деце у категорији старости од 12-14 година)

-1 за кривично дело Посредовање у вршењу проституције из члана 184. КЗ РС (једно женско дете у категорији старости од 12-14 година)

-3 за кривично дело Приказивање, прибављање и поседовање порнографског материјала и искоришћавање малолетног лица за порнографију из члана 185. КЗ РС (двоје мушке деце у категорији старости од 7-11 година, једно женско дете у категорији старости од 12-14 година).

У ситуацијама када су деца жртве сексуалног злостављања полицијски службеници овог Одељења прво остварују контакт са јавним тужиоцем Вишег јавног тужилаштва, а

затим са центрима за социјални рад, путем телефона и разменом писмена, путем факса, а по завршеном раду достављањем обавештења редовном поштом.

Телефонским путем се такође врши позивање и обавештавање надлежног центра за социјални рад у вези учешћа органа старатељства када није обезбеђено присуство родитеља или старатеља или је дете жртва сексуалног злостављања од стране родитеља или старатеља. Такође се сачињава Службена белешка о учешћу органа старатељства која садржи кратак опис догађаја и оверава се потписима полицијских службеника и ангажованог радника органа старатељства и примерак исте оверен печатом се на руке предаје органу старатељства.

Обавезно уз консултацију са надлежним вишим јавним тужилаштвом и по одобрењу и налогу судије Вишег суда полицијски службеници сачињавају захтев за обављање лекарског прегледа и одводе дете на лекарски преглед у надлежне здравствене установе у пратњи старатеља или органа старатељства.

Поред тога, предузимају и све друге потребне мере и радње прописане Законом о полицији, Законом о кривичном поступку, Кривичном закону и у складу са одредбама Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебног протокола о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања.

Полицијски службеници ПС Стари град у току 2012. године поступали су само у једном случају где се као оштећени појављује малолетно лице - дете и то у вези кривичног дела Недозвољене полне радње из члана 182. КЗ РС. У овом случају није било вербалног злостављања или физичког контакта између детета и извршиоца, те је у оствареном контакту са оцем детета добијена информација да је са дететом обављен разговор од стране психолога, да дете нема трауматичних последица у вези наведеног догађаја, те да отац сматра да нема потребе за укључивањем неког другог органа односно Центра за социјални рад.

У ПС Земун, све предмете који се тичу деце и малолетника обрађује посебна група полицијских службеника који поседују сертификате за поступање са децом и малолетницима. У току 2012. године, ова полицијска станица имала је два предмета која се односе на кривично дело из чл. 182 ст.2 у вези чл. 180. КЗ РС, који су процесуирани према надлежним тужилаштвима. Ни у једном случају није било тежих последица по жртву, тј. дете, а у оба случаја су у рад били укључени надлежни из Центра за социјални рад Земун и Центара за социјални рад Сурчин. С обзиром да није било физичког контакта са дететом, није било потребе за обављањем лекарских прегледа, те Центар за социјални рад, који иначе у таквим случајевима са родитељима води децу код посебне Комисије за заштиту деце од злостављања у Институту за мајку и дете није интервенисао. Стручни радници Центра за социјални рад су присуствовали обављању разговора са децом која су била жртве сексуалног злостављања. ПС Земун, иначе, има добру сарадњу са надлежним Центром за социјални рад Београд - Одељење Земун, радници Центра су им 24 сата дневно, свих седам дана у недељи на располагању уколико постоји потреба за њиховим укључивањем у предметима где су деца и малолетници жртве или извршиоци кривичних дела, иако немају устаљена дежурства и мобилни тим, као што је био случај до пре две године. Контакт се успоставља преваходно телефоном, а у случају пријаве и писаним путем. За контакт је задужена дипл. специјални педагог, која обавља функцију супервизора. Такође сам Центар за социјални рад контактира полицијске службенике ПС Земун који раде са малолетницима уколико постоји сумња за насиље и било који облик злостављање деце,

те се уз асистенцију полицијских службеника проверају ти наводи. ПС Земун је потписник Протокола о сарадњи са неколико школа са територије Земуна, који се односе на заштиту деце од злостављања и спречавање насиља над децом и малолетницима. У сталном контакту су са председницом Комисије за заштиту деце од злостављања Дома здравља Земун, као и са председницом удружења "Родитељ", које се такође баве пословима заштите деце од злостављања и занемаривања. Са наведеним организацијама полицијски службеници ПС Земун су одржали неколико састанака у циљу унапређења сарадње, а последњи у фебруару месецу 2013. године, на ком су учествовали сви психолози основних школа у Земуну, чланови Комисије за заштиту деце од злостављања Дома здравља Земун, представници удружења "Родитељ", стручни радници Центра за социјални рад и представници Општине Земун. На састанку су прецизирани задаци и надлежности присутних, тј. шта треба предузети уколико се у било којој од наведених установа и институција примете случајеви било ког облика насиља, злостављања и/или занемаривања деце.

У ПС Вождовац, ПИ Бели поток су у току 2012. године евидентирале две пријаве у вези сексуалног злостављања деце, при чему је једна пријава уступљена Одељењу за сузбијање малолетничке делинквенције, које је преузело даљи рад, док је у вези друге пријаве консултован дежурни тужилац Првог Основног јавног тужилаштва у Београду, који се изјаснио да у радњама пријављеног нема елемената кривичног дела које се гони по службеној дужности.

ПС Младеновац је у току 2012. године поднела две кривичне пријаве због постојања основане сумње да су извршена кривична дела из области сексуалног злостављања деце и малолетних лица и то због кривичног дела Недозвољене полне радње из чл.182.ст.2 у вези ст.1.КЗ РС, из чл.182.ст.2.КЗ РС у вези чл.181.ст.2.КЗ РС. Усменим, а такође и писаним путем у вези овог кривичног дела, одмах је извештен Центар за социјални рад у Младеновцу и извршене су консултације са дежурним јавним тужиоцем Другог основног јавног тужилаштва у Београду. Такође су поштоване све потребне мере садржане у Посебном протоколу о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања.

ПС Нови Београд у току 2012. године није имала других поступања у вези сумње или сазнања о сексуалном злостављању деце, осим спорног поступања од 23.01.2012. године.

Остале полицијске станице ПУ за град Београд у току 2012. године нису имале сазнања, нити су поступале у случајевима сексуалног злостављања деце, при чему у свим таквим случајевима, као и у случајевима где се деца и малолетници појављују као жртве насиља, злостављања и занемаривања, уколико их има, поступају полицијски службеници који су стекли посебна знања о поступању са децом и малолетним лицима и о њиховој кривично-правној заштити, у складу са принципима Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебног протокола о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања. Ови полицијски службеници о таквим случајевима обавештавају надлежни Центар за социјални рад и обављају консултације са дежурним тужиоцем Одељења за малолетнике, Вишег тужилаштва у Београду. На основу прикупљених извештаја може се закључити да постоји добра сарадња полицијских станица и подручних Одељења Центра за социјални рад, школа и здравствених установа.

IV

Што се тиче предузимања мера како би се у актуелним и будућим случајевима обезбедило пуно поштовање и примена Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања и Посебног протокола о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања, уз пуно уважавање начела хитности у поступању у заштити детета и поштовања његових најбољих интереса, на основу достављених извештаја организационих јединица ПУ за град Београд може се закључити да су организационе јединице ПУ за град Београд и до сада примењивале Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања, као и Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања, што ће и у будуће чинити, уз пуно уважавање начела хитности у поступању у заштити детета и поштовања његових најбољих интереса. Такође ће се наставити са добром сарадњом са Центром за социјални рад, школама и здравственим установама.

V

Поступајући по тачки 4. препоруке, ПУ за град Београд је дана 05.04.2013. године, одмах након пријема акта Заштитника грађана дел. бр. 9232 од 01.04.2013. године, обавестила све полицијске станице и одељења које се баве проблематиком везаном за децу у малолетна лица у оквиру ПУ за град Београд о свим препорукама Заштитника грађана, на тај начин што је свакој наведеној организационој јединици достављен по један примерак препоруке дел. бр. 9232 од 01.04.2013. године.

Напомињемо да су примерци овог извештаја достављени Сектору унутрашње контроле полиције и Дирекцији полиције.

Са извештајем упознат и сагласан начелник Одељења за контролу законитости у раду Полицијске управе за град Београд, главни полицијски саветник Милан Курузовић.

ПОДНОСИЛАЦ ИЗВЕШТАЈА
главни полицијски инспектор

Бранка Лисулов

Бранка Лисулов